

# GŁOS POMORZA

PISMO CODZIENNE

WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „WIEDZA” • ADRES REDAKCJI: GRUDZIĄDZ, UL. MABOGROBLÓWA NR. 9  
TELEFONY: ADMINISTRACJA 1215, REDAKCJA 1519, DYREKTOR 1819 • DRUK: DRUKARNI POMORSKIEJ „WIEDZA” NR. 1 W GRUDZIĄDZU

Lok 2

(412)

Grudziądz, — poniedziałek, dnia 30-go grudnia 1946 r.

295

## Budujemy lepszą przyszłość Narodowi i Ojczyźnie

### Odezwa Komisji Centralnej Związków Zawodowych

Do wszystkich ludzi pracy w Polsce! Towarzysze i Towarzyszk! Obywatele i Obywatelki! Zjednoczony ruch zawodowy przystąpił do Bloku Wyborczego Stronnicstw Demokratycznych, by złączyć własne siły z siłami całego obozu demokratycznego dla obrony zachodzącego Państwa przed zamachem i knowaniami kapitału i reakcji.

Po sześciolatej krwawej wojnie, po latach niewoli i okupacji, po bohaterkiej walce robotników, chłopów i pracującej inteligencji odbudowujemy kraj od zniszczeń, budujemy lepszą przyszłość Narodowi i Ojczyźnie.

Po obaleniu rządów burżuazji i obżarników utrwalamy rządy ludowe. Po zdruzgotaniu faszyzmu i reakcji wzmocnimy demokrację sprawiedliwości społecznej.

Po latach dyktatury sanacyjnej Pilsudskiego, Rydza, Mościckiego i Becka dajemy Polsce wolny parlament, w którym zasiadają prawdziwi przedstawiciele Narodu, a w ich liczbie działacze związkowi — reprezentanci milionowych rzesz ludzi pracy.

Taka jest zwycięska droga naszego Narodu; droga klasy robotniczej i związków zawodowych.

Towarzysze i Towarzyszk! Obywatele i Obywatelki!

Wielkie są zdobycze klasy pracującej w odrodzonej Polsce, lecz wiele są zadania, które musimy jeszcze wykonać w przyszłości. Związki zawodowe konsekwentnie realizują program maksymalny program ruchu zawodowego — urzeczywistnienie postulatu sprawiedliwości społecznej

Podkreślając nasze wielkie dotychczasowe osiągnięcia, związki zawodowe nie zamykają oczu na ujemne strony naszego życia zbiorowego. Widzimy następstwa wojny, wyrastające się w faktach rozpręczenia, upadku moralności, korupcji i szablonizmu. Walczymy z przejawami karierowiczostwa i kradzieży, rozluźnienia dyscypliny i braku poczucia praworządności. Wnieśliśmy wielki wkład w niszczeniu hydry spekulacji. Usuwamy kontrasty społeczne i przerosty biurokracji. Zwalczamy niewspółmierne do zasług wynagrodzenia, nieporządku w rozdziale, w polityce cen i płac.

Ale obok tego widzimy wielki entuzjazm Narodu i niespotykaną ofiarność klasy pracującej. Raduje nas zapał i energia, jaka towarzyszy odbudowie naszego kraju. Widzimy wspaniałe osiągnięcia w naszym życiu gospodarczym i kulturalnym. Jesteśmy dumni z pracy górnika i hutnika, kolejarza i pocztowca, samorządowca i skarbowca, profesora i nauczyciela, inżyniera, technika i lekarza. Ten zapał, ta energia i ofiarność świata pracy napawa nas wiarą i pewnością, że w szybkim czasie zlikwidujemy smutne dziedzictwo wojenne, że usuniemy ujemne strony naszego życia zbiorowego.

Towarzysze i Towarzyszk! Obywatele i Obywatelki!

Bezpartyjne i niezależne związki zawodowe idą do wyborów na wspólnych listach Bloku Stronnicstw Demokratycznych. Czynimy to, gdyż zwycięstwo tego Bloku — to zwycięstwo naszej słusznej polityki — wewnętrznej, utrwalenia i pogłębienia wielkich reform społecznych, spokoju i ładu wewnętrznego. Zwycięstwo Bloku — to zwycięstwo naszej słusznej polityki zagranicznej, polityki zabezpieczenia naszych granic zachodnich, trwałego pokoju światowego, zagwarantowania niepodległości i suwerenności naszego państwa, sojuszu ze wszystkimi miłującymi pokój narodami świata.

W dniu 19 stycznia pójdziemy wszyscy do urn wyborczych i wybieramy posłów Bloku Stronnicstw Demokratycznych i Związków Zawodowych, gdyż chcemy kontynuacji polityki Rządu Jedności Narodowej.

Pójdziemy 19 stycznia do urn i wybieramy posłów Bloku Stronnicstw Demokratycznych i Związków Zawodowych, gdyż chcemy w przyszłym parlamencie walczyć o pełną realizację programu, zawartego w manifestach P. K. W. N.

Towarzysze i Towarzyszk! Obywatele i Obywatelki!

Idziemy do wyborów w Bloku Stronnicstw Demokratycznych jako samodzielna siła społeczna, jako zorganizowany świat pracy pod hasłami:

1. Rozbicia obozu reakcji społecznej, działającej nielegalnie, jak również występującej pod firmą Polskiego Stronnicstwa Ludowego i ułatwienia szczerem demokratom i chłopom P. S. L. przejścia do obozu demokracji.

2. Utrwalenia i pogłębienia gospodarczych i politycznych zdobyczy klasy pracującej.

3. Zachowania równowagi budżetowej, przestrzegania celowości i produktywności wydatków, stosowania zdrowej polityki finansowej, która uchroni kraj przed inflacją, klasę pracującą — przed bezrobociem i która zapewni realny wzrost siły nabywczej pieniądza i zarobków.

4. Zrealizowania trzyletniego Planu Gospodarczego, jako planu konsumcyjnego, planu sytości i sprawiedliwego rozłożenia ciężarów odbudowy kraju na wszystkie warstwy społeczne.

5. Systematycznej poprawy położenia materialnego świata pracy przez wzrost realnych płac, zabez-

pieczenie aprowizacji, bezwzględna walkę ze spekulacją pod każdą postacią i we wszystkich dziedzinach naszego życia.

6. Dalszej rozbudowy ustawodawstwa socjalnego, zwłaszcza w dziedzinie urlopów, szpitalnictwa oraz zabezpieczenia na wypadek starości, choroby lub kalectwa.

7. Urzeczywistnienia zasady powszechności i bezpłatności oświaty i kultury.

Dzień 19 stycznia będzie dniem mobilizacji wszystkich sił demokratycznych i postępowych w Polsce, będzie dniem dojrzałości politycznej Narodu. Władza, która od 2 i pół lat sprawuje Rząd Jedności Narodowej musi pozostać w rękach ludu pracującego, gdyż taka jest wola Narodu polskiego.

Dzień 19 stycznia przypieczętuje zwycięstwo obozu demokracji i zatwierdzi wyrok na reakcję i wrogów ludu.

Niech żyje Blok Stronnicstw Demokratycznych i Związków Zawodowych!

Niech żyje Demokracja Ludowa!  
Niech żyje wyzwolenie społeczne świata pracy!

**Komisja Centralna Związków Zawodowych w Polsce**

## Sytuacja w Hiszpanii

Paryż (PAP). Dnia 19 bm. wybuchły w Barcelonie 23 bomby, podłożone przez członków republikańskiego ruchu oporu.

Dwa tysiące robotników fabryki Casa Girona w Barcelonie rozpoczęło strajk. Oddziały wojskowe, które miały zmusić strajkujących do podjęcia pracy, odmówiły wykonania rozkazu.

Wydatki Hiszpanii Franco na wojsko i policję wyniosły w latach 1940—46 32 miliardy 195 milionów pesetów. W

tym samym czasie wydano na odbudowę kraju 6 miliardów 765 milionów pesetów.

Jak donosi półoficjalny organ hiszpańskiego rządu republikańskiego, nie powiodła się misja wysłannika Franco do pretendenta do tronu hiszpańskiego Don Juana. Don Juan odmówił kategorycznie przeprowadzenia bezpośrednich rozmów z gen. Franco.

Gen. Franco udekorował wojskowym krzyżem zasługi trzech członków milicji,

którzy zamordowali bohatera republikańskiego Garcia Rosa.

W Paryżu odbyło się posiedzenie rządu bańkijskiego, poświęcone omówieniu obecnej sytuacji politycznej. Minister spraw wewnętrznych przedstawił wyniki swej potajemnej podróży do Hiszpanii, gdzie konferował z czołowymi osobistościami z republikańskiego ruchu oporu. W wydanym komunikacie rząd podkreśla, że będzie prowadził aż do zupełnego zwycięstwa walkę przeciwko dyktatorze Franco.

## Wzmożenie terronu w Turcji

Moskwa (PAP). Agencja TASS donosi z Bejrutu, że dziennik „Barid-As-Suri” komentując represje przeciwko organizacjom demokratycznym w Turcji, pisze: „Rozgłoszenie całego świata donoszą o zamknięciu w Turcji lewicowych stronnicstw i pism postępowych oraz o aresztowaniu i oddaniu pod sąd wojenny przywódców. Narody całego świata wstrząśnięte są represjami, które nie dadzą się niczym usprawiedliwić.

Należy podkreślić, iż taki terror stosuje się zazwyczaj w wypadkach, gdy chce się zmienić istniejący ustrój i rozpętać znowu wrogość między narodami, jak to miało np. miejsce przy podpisaniu traktatu między Niemcami, Japonią i Włochami w przededniu drugiej wojny światowej.”

Gazeta podkreśla, że represje stosowane obecnie na Środkowym Wschodzie, w szczególności w Egipcie, pod hasłem walki z tzw. „niebezpieczeństwem komunistycznym” w rzeczywistości mają na celu zdławienie ruchu narodowego.

## Bormann w Ameryce Południowej?

Sztokholm. (ZAP) — Szwedzki dziennik „Arbetet” podał wiadomość, że zastępca Hitlera, Marcin Bormann, w nocy z 13 na 14 października przejeżdżał przez Malmoe. Obecnie znajduje się on w Południowej Ameryce. Marcin Bormann wyjechał pod nazwiskiem „von Cloothen”, wystawionym na dokumencie holenderskim.

## Belgijski minister odbudowy w Warszawie

Warszawa. (PAP). — W dniu 27 bm. przybył samolotem z Brukseli do Warszawy, belgijski minister Odbudowy p. Jean Terive z małżonką, w towarzystwie dyrektora gabinetu ministra p. Van Goethen.

Gości przywitali na lotnisku: minister Kaczorowski, wiceministrowie: Zakowski, Balicki i Wetrusewicz, przedstawiciel KC PPR i CKW PPS, oraz wyżsi urzędnicy MSZ. W imieniu Poselstwa Belgijskiego w Warszawie witali ministra Terive p. p. Jacques Graeffe — sekretarz i Gustave Faucher — attache handlowy. Minister Terive interesuje się problemem odbudowy naszego kraju i w związku z tym odbędzie szereg konferencji z odpowiednimi naszymi resortami, jak również odwiedzi organizacje społeczne i polityczne. Przybyli w czasie swojej wizyty są gośćmi ministra Kaczorowskiego.

## Subskrypcja pożyczki odbudowy przez Polonię kanadyjską

Warszawa. (PAP). — Subskrypcja Pożyczki Odbudowy przez Polonię kanadyjską, została zakończona z wynikiem 60.640 dolarów. Podpisało ogółem 1.500 subskrybentów.

Uiszczając dziś lub jutro Daninę Narodową wpłacasz tylko 3/4 tego, co trzeba będzie wpłacić już pojutrze

# Czechosłowacja otrzyma od Węgów 30 milionów dolarów

## tytułem reparacji

Praga (IP). Jak podaje prasa cze-ska, w nowym węgierskim budżecie na rok 1946-47 przewidywana jest specjalna pozycja zobowiązań reparacyjnych wobec Związku Radzieckiego, Czechosłowacji i Jugosławii. Ogólna suma reparaacji wynosi 300 milionów dolarów, z czego na Związek Radziecki przypada 200 milionów, na Jugosławię 70 milionów, a na Czechosłowację 30 milionów dolarów. Reparacje te uiszczane będą w towarach a to w terminie, ustalonym w specjalnej umowie, zawartej z zainteresowanymi państwami.

Rozrachunki reparacyjne odbywać się będą na podstawie cen z roku 1938, przy czym jednak do cen wyrobów przemysłowych dolicza się 5%, do cen innych produktów 10%. W latach 1946-1947

Czechosłowacja ma otrzymać tytułem reparaacji produkty przemysłowe wartości 50 milionów forintów a to: parowozy kolejowe i wagony, szyny kolejowe i inny materiał kolejowy, metale, okręty rzeczne i urządzenia żeglugowe, maszyny górnicze, maszyny dla przemysłu budowlanego, tramwaje, pompy, kompresory, narzędzia mechaniki precyzyjnej,

urządzenia mieszkaniowe i biurowe, mosty i różne surowce. Ponadto Czechosłowacja w tym samym czasie otrzyma od Węgier produkty rolnicze za 11 i pół miliona forintów, a to: 50 wagonów fasoli, 150 wagonów kukurydzy, 200 wagonów świeżych owoców, 500.000 sztuk jaj, 40.000 hl spirytusu i różnych innych płodów rolnych.

## Nafta perska w rękach Anglosasów

Londyn (SAP). Wiadomości nadeszłe jednocześnie z Londynu i Nowego Jorku donoszą o poważnym układzie, zawartym pomiędzy anglo-irańskim towarzystwem naftowym i amerykańskim Standart Oil Co. dla eksploatacji pól naftowych w Persji.

Według tego układu towarzystwo anglo-irańskie, którego największym akcjonariuszem jest rząd brytyjski, będzie

sprzedawać poważne ilości ropy naftowej dwóm towarzystwom amerykańskim: Standart Oil i Soccoy Oil Co. w ciągu okresu dwudziestoletniego. Przewiduje się wybudowanie rurociągu pomiędzy zatoką Perską, a Morzem Śródziemnym.

Dzienniki angielskie wyrażają zadowolenie z zawarcia tej umowy, która przyczyni się do poprawy stanu zaopatrzenia w naftę Anglii i Europy.

## Seria katastrof samolotowych

### Trzy samoloty pasażerskie roztrzaskały się podczas lądowania w mgłę —

### 69 osób poniosło śmierć

Londyn (PAP). Agencja Reutera donosi z Szanghaju, że liczba śmiertelnych ofiar katastrofy, jaka wydarzyła się w noc Bożego Narodzenia w Chinach, kiedy trzy samoloty pasażerskie roz-

trzaskały się lądując w mgłę, zwiększyła się do 69 osób. Kilka osób nadal walczy ze śmiercią w szpitalu. Jedynym pasażerem, jaki wyszedł z katastrofy bez szwanku jest 4-letni chłopiec, którego znaleziono śpiącego pod szczątkami jednego z samolotów.

### Rozbił się pod Rio de Janeiro

Londyn (PAP). Jak donosi agencja Reutera w katastrofie samolotu pasażerskiego, który rozbił się w pobliżu Rio de Janeiro zginęło 21 pasażerów. Ocalał jedynie oficer lotnictwa peruwiańskiego Mendoza.

### Katastrofa samolotu amerykańskiego

Londyn (PAP). Samolot, należący do amerykańskich linii lotniczych, uległ w sobotę rano katastrofie na krótko przed wylądowaniem na lotnisku Shannon w Irlandii. Samolot na skutek defektu silników spadł na małą wyspę na rzece Fregus. Ze względu na trudności terenowe ekspedycja ratunkowa nie mogła przybyć od razu na miejsce katastrofy, które jest oddalone zaledwie o 20 km od lotniska. Po pewnym czasie 12 pasażerów samolotu przewieziono łodziami do miejscowości Limerick i Ennis i umieszczono w szpitalu.

### Francuski samolot zatonął

Londyn (PAP). Radio brytyjskie odebrało wezwanie o pomoc samolotu francuskiego, który wystartował z lotniska Le Bourget i wpadł do morza. O godz. 2, dnia 27 bm. samolot uosił się jeszcze na falach. Wyślano natychmiast łódź ratunkową „Salcombe”, która udała się w kierunku przypuszczalnego miejsca katastrofy na południe od przylądka Devon. Po kilku godzinach łódź wróciła do portu, nie natrafiwszy na ślady francuskiego samolotu. Kapitan łodzi oświadczył, że przez szereg godzin przeszukiwał sygnalizowane miejsce wypadku, nie natrafiwszy nawet na ślady rozlanej oliwy.

### Wzrost liczby ofiar trzęsienia ziemi

Moskwa (PAP). Agencja TASS podaje z Tokio ostatnie dane o skutkach trzęsienia ziemi w Japonii. 1.015 osób zostało zabitych, 11.946 odniosło rany, 92 osoby zaginęły. Na nadbrzeżnych terenach przybył morski zmył 8.004 budynki, fale zaś zatopiły 27.322 domy.

### Górnicy z Westfalii chcą wrócić do kraju

Do Poznania przyjechała delegacja górników westfalskich, która zostanie w Polsce 3—4 tygodnie i zwiedzi kolejno Katowice, Wałbrzych i Warszawę. Celem przyjazdu do kraju jest zbadanie możliwości repatriacji i osiedlenia się. Po powrocie do Westfalii delegacja zda

### Prasa angielska o wizycie marsz. Montgomery w Moskwie

Londyn (SAP). Prasa angielska przywiązuje wielkie znaczenie do wizyty, jaką ma złożyć w Moskwie marszałek Montgomery. Ma to być wizyta kurtuazyjna, lecz nie jest wykluczone, że angielski szef głównego sztabu omówi również problemy interesujące oba państwa. „News Chronicle” przypomina, że Związek Radziecki jest związany z W. Brytanią traktatem wzajemnej pomocy na przeciąg lat 20. Możliwym jest, że Montgomery podkreślił obecnie znaczenie tego traktatu.

Wizyta Montgomery'ego — pisze „News Chronicle” — potwierdza, że zmiana stanowiska delegatów radzieckich na konferencji Wielkiej Czwórki i na Zgromadzeniu ONZ jest wyrazem chęci ściślejszej współpracy Związku Radzieckiego z państwami zachodnimi.

„Daily Mail” przewiduje, że będą prowadzone rozmowy w sprawach wojskowych, lecz nie przekroczą one ogólnych ram. W każdym razie zaproszenie marszałka Montgomery'ego powinno wpłynąć na usunięcie plotek o złym stanie zdrowia generałissimusa Stalina. Stalin pozostaje wciąż na czele rządu radzieckiego.

Na koniec „Daily Express” uważa, że rozmowy będą też obracały się wokół sytuacji w Niemczech, która obchodzi wojska obu państw.

### Walki w czasie świąt Bożego Narodzenia

Jerozolima (SAP). — Pomiedzy żołnierzami brytyjskimi a ludnością cywilną w święta Bożego Narodzenia wybuchł w najbardziej zaludnionych dzielnicach Jerozolimy i Telawiviu szereg bójek. Policja musiała strzelać do roznianych walczących żołnierzy i ludność cywilną. Niektórzy żołnierze rzucili bomby zapalające i strzelali z rewolwerów. Wielu żołnierzy zostało aresztowanych.

### Ostre pogotowie w armii francuskiej w Indochinach

Paryż (PAP). — Agencja France Presse donosi z Saigona, że w tamtejszych oddziałach francuskich zawieszono na czas nieograniczony wszystkie urlopy. Wszystkie wojska francuskie w Indochinach znajdują się w stanie ostrego pogotowia. Żołnierzem nie wolno wydalac się z koszar pojedynczo i bez bronii. Drogi i mosty są ściśle strzeżone.

### Kontrola wigilijna w paryskich lokalach

Paryż (PAP). — W noc wigilijną w paryskich lokalach nocnych dokonywano sprawdzania tożsamości klientów i kontrolowano ich rachunki, dla wykrycia ewentualnych nadużyć skarbowych i malwersacji. W poszczególnych wypadkach dane uzyskane w toku tej kontroli zostana zestawione z deklaracjami podatkowymi. Ministerstwo finansów ostrzega, że i w przyszłości możliwe są podobne nieoczekiwane akcje kontrolne.

### Ofiary ruchu świątecznego

Waszyngton (PAP). — Policja amerykańska podała do wiadomości, iż podczas świąt Bożego Narodzenia, 162 osoby poniosły śmierć na skutek wypadków samochodowych.

### Sensacyjna obława na mordercę

Londyn (PAP). — W piątek, dnia 27 bm. detektywi Scotland Yardu wpadli na ślad mordercy, który w dzień Bożego Narodzenia zastrzelił w jednej z kawiarni londyńskiej lotnika Abbotta. Oddział policji w sile 100 ludzi, otoczył kordonem dom, w którym ukrył się morderca. Spostrzegłszy, że jest osaczony, zbrodniarz usiłował ratować się ucieczką, po dachach domów, ostrzeliwując się przed ścigającymi go detektywami. W wyniku pościgu zbrodniarza ujęto.

### Niemcy o granicach Francji

Hamburg (ZAI). — Komentator radia hamburskiego Hans Zieliński wygłosił referat na temat polityki francuskiej we francuskiej strefie okupacyjnej. Politykę tę charakteruje on jako typowe nastawienie zwycięzcy w stosunku do narodu porażonego.

## Rozbieżne poglądy mocarstw w sprawie Zagłębia Saary

Berlin (ZAP). Amerykańskie władze okupacyjne w Niemczech złożyły protest u rządu francuskiego w sprawie przeniesienia niektórych fabryk niemieckich z terenów okupowanych do Zagłębia Saary, które ma być gospodarczo włączone w granice Francji. Francuskie ministerstwo spraw zagranicznych w oficjalnym oświadczeniu potwierdziło tę wiadomość o tyle, że dotyczy on tylko jednego zakładu mianowicie fabryki Bosch, która z powodu technicznych konieczności musiała być przeniesiona z wschodniej części strefy do Zagłębia Saary.

Na ostatnim posiedzeniu komisji koordynacyjnej Sojuszniczej Rady Kontroli wicegubernator strefy amerykańskiej — gen. Clay, zwrócił się do przedstawicieli Francji z prośbą o wyjaśnienie w sprawie przeniesienia zakładów elektrycznych Roberta Boscha na terytorium Zagłębia Saary. Francuzi odmówili wszelkich informacji tłumacząc, że w granicach swojej strefy mogą przeprowadzić dowolne zmiany gospodarcze. Według oświadczenia gen. Clay'a przyszłość Zagłębia Saary oraz wprowadzenie granic celnych między Zagłębem a resztą strefy okupacyjnej będzie przedmiotem najbliższych obrad w Sojuszniczej Radzie Kontroli w Berlinie.

### Granica celna oddziela Zagłębie Saary od Niemiec

Paryż (ZAP). Głównodowodzący francuskich wojsk okupacyjnych, gen. Koenig wprowadził — jak podaje agencja Reutera — granicę celną między Zagłębem Saary, a terytorium niemieckim. Granicę obsługuje 1.200 francuskich urzędników celnych. Na przekroczenie jej trzeba posiadać specjalny paszport.

Zarządzenie to wywołało silne poruszenie na terenie całych Niemiec. Opinia niemiecka widzi w tym posunięciu jeśli już nie próbę całkowitej aneksji Saary, to przynajmniej wcielenie Zagłębia w orbitę wpływów gospodarczych Francji. Wielka Brytania nie wypowiedziała dotąd swego zdania na temat posunięcia Francji, natomiast gubernator amerykańskiej strefy okupacyjnej, gen. Clay, oświadczył, że wprowadzenie granicy celnej jest przejawem zniecierpliwienia ze strony Francji, która pragnęłaby sprawę Saary jak najprędzej załatwić. Takie postępowanie — mówi dalej gen. Clay — nie jest wprawdzie zgodne z założeniami międzynarodowej kontroli i nie spotka się niezawodnie z aprobatą Wiel-

kiej Brytanii, Francja jednak okazała tak dużo dobrej woli w kierunku uzyskania ogólnego porozumienia, że nie należy się obawiać, aby krok ten mógł zawazyć na ostatecznej decyzji Wielkiej Czwórki na konferencji w Moskwie.

Berlin (ZAP). Unia Chrześcijańsko-demokratyczna w uchwalonej rezolucji kategorycznie protestuje przeciw polityce francuskiej argumentując równocześnie, że wszelkie zmiany gospodarcze w Niemczech mogą być regulowane tylko z uwzględnieniem całokształtu zagadnień gospodarczych kraju. Granica celna Zagłębia Saary spowoduje — zdaniem Niemców — osłabienie potencjału gospodarczego Niemiec.

### Banda niemiecka w ameryk. mundurach

Berlin, 28.12. Policji amerykańskiej udało się unieszkodliwić bandę zlo-dziejską, która dokonywała napadów, porażując się mundurami armii amerykańskiej i nawet MP (Policji Wojskowej). Członkowie bandy byli dobrze uzbrojeni i posiadali samochód.

W ciągu kilku miesięcy grasując po Berlinie, banda zdobyła drogą rabunku i przemocy ponad pięć milionów marek. Do bandy należało siedmiu Niemców i trzech mieszkańców z obozu UNRRA.

# Stan inwentarza żywego w Polsce

**Szacunek GUS oparty na wynikach spisu zwierząt gospodarskich, prze prowadzonego w dniu 30. 6. 1946 r.**

Warszawa. Jedną z najważniejszych przyczyn trudnego położenia, w jakim znalazło się po wojnie nasze rolnictwo, są straty, które poniosło w inwentarzu żywym.

Ostatnio Główny Urząd Statystyczny dokonał szacunku zwierząt gospodarskich według stanu na koniec czerwca br. Podstawą szacunku był spis inwentarza żywego, przeprowadzony przez zarządy gmin w dn. 30-go czerwca 46 r. Obliczenia jest oparte na danych za 170 powiatów.

Szacunek GUS stanowi pierwsze opracowanie tego zagadnienia, dokonane na naukowych podstawach i pozwala na ustalenie rozmiaru strat, które poniesiono w inwentarzu żywym na skutek wojny.

Na ziemiach dawnych mieliśmy w końcu pierwszego półrocza br. — 1.562.000 koni (w tym 1.205.000 w wieku powyżej trzech lat — a więc zdolnych do pracy), 2.381.000 krów, (bydła rogatego ogółem było 3.393.000) i 2.772.000 sztuk trzody chlewnej. Owiec było 5.000, kóz — 426.000.

Ziemiach Odzyskanych na dzień 30-go czerwca 1946 r. było 249.000 koni (z tego 205.500 powyżej 3 lat), 605.000 sztuk bydła — w tym 402.000 krów, 323.000 sztuk trzody chlewnej, 104.000 owiec i 184.000 kóz. W stosunku do 1938 r. straty na ziemiach dawnych wyniosły ponad 30 proc. koni, prawie 50 proc. krów i trzody chlewnej oraz około 40 proc. owiec. Z inwentarza żywego jedynie liczba kóz wzrosła w tym czasie prawie o 20 proc.

Wyrównywanie strat w pogłowiu zwierzęcym rozpoczęło się jeszcze w 1945 r. Odbywa się ono kilkoma torami. Najważniejszym z nich były dotychczas dostawy UNRRA zarówno jeżeli chodzi o konie i bydło, jak i o drób. Następnie idą zakupy — przede wszystkim bydła, w pierwszym rzędzie w Danii i krajach skandynawskich. Wyrównywanie strat drogą naturalnego przyrostu wymaga dłuższego czasu — szczególnie jeżeli chodzi o konie i bydło rogate. Najłatwiej

i najszybciej uzupełniamy straty wojenne w nierogaciznie.

W porównaniu do r. 1945 na ziemiach dawnych liczba koni wzrosła o 20 proc., krów tylko 3 proc. (bydło rogate ogółem powiększyło się o 11 proc. — w dostawach UNRRA było jednak dużo jałówek), trzody chlewnej zaś o 71 proc. Dla Ziemi Odzyskanych nie można przeprowadzić porównania ani z roku 1938 ani z 1945 — z powodu braku danych. Wymowa cytowanych liczb wystąpi jeszcze

jaśniej jeżeli podamy inwentarz żywy w prze liczeniu na 100 ha użytków rolnych. W roku 1938 Polska miała na 100 ha użytków rolnych 15 koni; obecnie ma około 9; krów było 30 jest 13; trzody chlewnej zamiast 46 jest 14 na 100 ha; liczba owiec spadła ponad 9 do niecałych 4. Plan 3-letni i dany na Ziemi Odzyskane mają na celu m.in. wyrównanie tych dotkliwych strat w inwentarzu żywym rolnictwa. (PAP)

## Wahania cen żywności na wolnym rynku w listopadzie

Jak wynika z meldunków otrzymanych z poszczególnych Urzędów Wojew. ceny artykułów pierwszej potrzeby nadal kształtowały się niejednolicie. W dniu 1 grudnia rb. cena maki pszennej 80 proc. była najwyższa w Gdańsku i Katowicach (60 zł.), a najniższa w Lublinie (48 zł.). Kasza jęczmieńna kosztowała najtaniej w Bydgoszczy (24 zł.), a najdrożej w Rzeszowie (50 zł.). Ziemiaki były najtańsze w Bydgoszczy (440 zł.), a najdroższe w Lublinie (700 zł.). Mięso wołowe kalkulowało się najtaniej w Lublinie (160 zł.), a w Gdańsku, Poznaniu i Katowicach kosztowa

ło ono 220 zł. Mięso wieprzowe kosztowało najtaniej w Rzeszowie (220 zł.), a najdrożej w Gdańsku (300 zł.). Słonina była najtańsza w Łodzi (250 zł.), a najdroższa w Gdańsku (360 zł.). Masło kosztowało najtaniej w Kiełcach (450 zł.), a najdrożej w Katowicach (540 zł.).

Największe różnice cen wykazywał węgiel, który kosztował w Łodzi 5.000 zł., w Kiełcach 4.000 zł., w Lublinie 3.000 zł., w Gdańsku 2.300 zł., w Bydgoszczy 1.800 zł., a w Katowicach 1.200 za tonę.

## Ociemniali inwalidzi otrzymają karty żywnościowej I kategorii

Warszawa. Ministerstwo Aprowizacji i Handlu wydało okólnik, wyjaśniający zasady zaopatrzenia inwalidów ociemniałych w karty żywnościowe.

Według tego okólnika, inwalidzi ociemniałi otrzymują karty aprowizacyjne I kategorii

niezależnie od tego, czy posiadają poza rentą inwalidzką jakieś inne źródła dochodu.

Nowy ten krok Ministerstwa został podjęty chęcią dopomożenia najbardziej poszkodowanym inwalidom w przewyciężeniu trudnych warunków bytowania. (SAP)

## Warmia i Mazury repolonizują się z ogromną szybkością

Nowy Jork (PAP). Tygodnik amerykański „World Report” poświęca obszerny artykuł osiągnięciem Polski na terenie Warmii i Mazurów. „Jakkolwiek

zniszczenie na tych ziemiach, brak ludzi oraz sprzętu rolniczego stawiają rząd polski przed niesłychanie trudnymi zagadnieniami — pisze tygodnik — to jednak

energija z jaką odbywa się zakładanie tych terenów i włączanie ich do gospodarki polskiej jest imponująca.” Korespondent tego pisma, który niedawno powrócił z objazdu Warmii i Mazurów stwierdza, że ziemi te repolonizują się z ogromną szybkością, i że czynione są olbrzymie wysiłki w celu przywrócenia im przedwojennej wydajności rolniczej. Praca osadników jest niesłychanie trudna i wymaga ogromnych wyrzeczeń i wysiłków.

## Sprawa uregulowania własności kupiectwa prywatnego na Ziemiach Odzyskanych

Ministerstwo Ziem Odzyskanych podjęło poważną akcję w kierunku ostatecznego zlikwidowania chaosu, panującego na Ziemiach Odzyskanych w dziedzinie własności prywatnej na odcinku handlu.

W tym celu Zrzeszenia Kupieckie zbierają deklaracje od poszczególnych kupców, zawierające dane odnośnie wartości wszelkiego rodzaju przejętego przez nich mienia poniemieckiego, jak urządhzenia sklepowe, remanenty towarowe i tym podobne.

Dane te, odpowiednio sprawdzone i uporządkowane, służyć będą jako czynnik orientacyjny dla ustalenia sum, jakie poszczególni kupcy będą mieli uiszczyć Skarbowi Państwa dla ostatecznego zli-

kwidowania swoich zobowiązań z tego tytułu.

## Pożar magazynów „Społem”

Gdańsk (SAP). W przeddzień świąt mieszkańcy Gdańska poruszeni zostali wieścią o wielkim pożarze, jaki wybuchł w magazynie nr. 4 przy ulicy Klinicznej we Wrzeszczu, należącym do „Społem”. W akcji ratunkowej brały udział oddziały straży pożarnej miejskiej, następnie kolejowej stoczni nr. 2 i miasta Sopot. Mimo możliwie szybkiej i ofiarnej akcji strażaków, duża część

magazynu z towarami z dostaw UNRRA spłonęła. Wszystkie towary były ubezpieczone.

Śledztwo, przeprowadzone przez prokuraturę ustaliło, że przyczyną pożaru było nieostrożne obchodzenie się z lampą acetylenową. Bezpośredni sprawca pożaru — elektrotechnik zbiegł. Dalsze dochodzenia i poszukiwania zbiega w toku.

### Z rąk wydawniczych

## „Świat i Polska”

Ukazał się 6 — 7 podwójny numer „Świat i Polska”. Artykułem, wprowadzającym nas w sferę problemów słowiańskich, są wrażenia z Kongresu Słowiańskiego w Belgradzie, prof. Kazimierza Piwarskiego. Czytając artykuł musimy uwładowić sobie doniosłość znaczenia, nie tylko w skali narodowej, ale i europejskiej, przyszłego rozwoju stosunków w wielkiej rodzinie narodów słowiańskich. Należy podkreślić umiejętność, z jaką autor w barwnym opisie wrażeń zjazdowych podaje wykres i istotę problemów słowiańskich. Artykuł Bogusława Kozusznika pt. „Stosunki polsko-czeskie, otwiera w perspektywicznym ujęciu obraz stosunków polsko-czeskich na przełomie dwu wojen światowych, jest niejako konfrontacją obopólnych win i błędów. — Autor nie ogranicza się do wyłączenie rejestru przewinień, ale poddaje analizie genezę i istotę, układu stosunków polsko-czeskich. — Artykuł bardzo ciekawy w treści, poparty autentycznymi dokumentami (fotokopii korespondencji między prez. Mościckim a prez. Beressem) wykracza poza ramy informacji dziennikarskiej, posiadając wartość niemal dokumentarną. Jesteśmy bezwzględnie zainteresowani rozwojem wewnętrznych stosunków politycznych Niemiec, z racji nie tylko sąsiedztwa, ale przede wszystkim świeżych jeszcze wspomnień i niezagójonych ran okupacji. O przemianach zaszłych w Niemczech, w ciągu ostatniego roku, widzianych oczyma znacznego publicysty Mariana Podkowińskiego dowiadujemy się z jego artykułu pt. „Jeden rok w Niemczech. Na marginesie konferencji w Pradze, to kolumna poświęcona wrażeniom zjazdu w

Pradze. Nieznane do tej pory materiały z okresu wychodźstwa polskiego w ZSRR, kolejne etapy i przebieg rozwoju współpracy polsko-rosyjskiej publikuje Gustaw Butlow.

„Nowe zgrzyty”, to artykuł, dający nam pod rozwagę obecny układ stosunków polsko-czeskich.

Na uwagę zasługuje artykuł J. Znamierowskiego pt. „Robotnicy amerykańscy walczą o demokrację”.

Poza tym znajdujemy w numerze szereg artykułów, w których znajdziemy poruszone zasadnicze problemy polityczne i ekonomiczne świata.

Na podkreślenie zasługuje stała rubryka „O czym piszą w stolicach”, wyróżniająca się układem nie tylko na stosunki polskie, ale i światowe.

— Książka dla „młodych wilków morskich” J. Pertek „Pod polską banderą wojenną” Wydawnictwo Zachodnie, Poznań 1946 r., str. 45, cena 80 zł. Okładkę projektował prof. Z. Eichler, rysunki w tekście wykonał prof. Z. Eichler i Cz. Borowczyk. Interesujące i barwnie napisana książka J. Pertek: „Pod polską banderą wojenną”, wydana przez Wydawnictwo Zachodnie w Poznaniu, wypełnia lukę w naszym piśmiennictwie marynistycznym. Autor, doskonały znawca tematu, daje nam rys historyczny dziejów Polskiej Marynarki Wojennej, podkreślając niesprzyjające okoliczności rozwoju floty głównie dzięki nie docenianiu przez społeczeństwo ubiegłych wieków wazności posiadania floty obronnej. Zapoznaje nas autor w dalszych rozdziałach z działalnością Polskiej Marynarki Wojennej w latach 1939 — 45 r.: w kampanii wrześniowej, w kampanii norweskiej i francuskiej, w służbie patrolowania okratów na wazniejszych

morzach. Dowiadujemy się o działalności okrętów podwodnych „Sokoła” i „Dzika”. Udział w inwazji w północnej Francji obudził słuszną dumę w sercu czytelnika. Zestawienie sukcesów i strat daje nam obraz gigantycznych zmagañ naszej floty przez całe 6 lat wojny.

Książka pisana jest dla młodzieży, dla przyszłych „wilków morskich” lecz i dorośli czytelnik znajdzie tam dla siebie szereg ciekawych wiadomości.

Miejmy nadzieję, że jako uzupełnienie dziejów naszej floty w ogóle, ruchliwe Wydawnictwo Zachodnie obdarzy nas historią floty handlowej. Wydawanie tego rodzaju książek, jak J. Pertek, „Pod polską banderą wojenną”, najszybciej zbliży nasze młode pokolenie do poznania spraw morza — a w następstwie do ukochania morza i pracy na nim.

— „Tygodnik Gospodarczy”. Numer (51) zawiera następującą treść: Ułatwienia dla prywatnego handlu z zagranicą — Centrale Aprowizacyjne zwolnione od podatku obrotowego — Podatek dochodowy przedsiębiorstw podległych Centralnemu Zarządowi Państwowych Zakładów Graficznych — Poradnik księgowego (Zamknięcie ksiąg rachunkowych — Księgowanie manka na towary) — Amortyzacja i jej zadania — Struktura handlu zagranicznego Polski — Odprawa celna sztucznych środków słodzących — „Informator” — Wznowienie działalności Giełdy Zbożowo-towarowej — Zapotrzebowanie na chemikalia — Wata żułkowa — Badanie zapotrzebowania na środki opałowate — Zapotrzebowanie surowców — Akcja Pomocy Zimowej — Dar na odbudowę Warszawy i Poznania —

## Otwarcie Uniwersytetu Ludowego

Korzystna okazja — uzupełnienia wiedzy

Dnia 8 stycznia 1947 roku Uniwersytet Ludowy w Lubawie, pow. Lubawa, rozpoczyna prace wychowawczo-naukowe przez okres 5 miesięcy dla młodzieży obojga płci.

Kandydaci, którzy mają ukończonych co najmniej 5 klas szkoły powszechnej i 18 rok życia mogą się zgłaszać osobiście w Kancelarii Uniwersytetu, lub piśmiennie, do dnia 7 stycznia 1947 r.

Utrzymanie miesięczne wynosi 500 zł, lub równoważność w naturze.

Dojazd do stacji kolejowej Zajączkowo Lubawskie.

## Wagony sypialne do Kudowy Zdroju i Zakopanego

Na polecenie Min. Kom. Iracjonalityzacji z dniem 23 grudnia, kurs wagonu sypialnego „Orbis” z Warszawy do Kudowy Zdroju. Wagon ten będzie kursował z Warszawy w poc. pospiesznym Nr 503 w poniedziałki, wtorki, środy, piątki i soboty — a z Kudowy Zdroju w poc. pospiesznym Nr 504 we wtorki, środy, piątki i soboty. Równocześnie uruchomiono z dniem 21 grudnia kurs drugiego wagonu sypialnego „Orbis” na linię Warszawa — Zakopane w poc. Nr 1 i z powrotem Nr 2.

## Obrahy pomorskich spółdzielców w Toruniu

W lokalu Związku Rewizyjnego Spółdzielni RP w Toruniu obradowała Okręgowa Rada Wychowania Spółdzielczego. W obradach uczestniczyli przedstawiciele szkolnictwa spółdzielczego, instytucji spółdzielczych, spółdzielni oraz organizacji społecznych, których działalność związana jest z zagadnieniem wychowania spółdzielczego.

Na wstępie zobrazowano dotychczasowe wyniki prac na odcinku wychowania spółdzielczego, po czym referat na temat wychowania spółdzielczego w szkole wygłosił przedstawiciel Kuratorium Okręgu Szkolnego, a kierownik Działu Społ.-Wychow. Związku Rewizyjnego, omówił zagadnienia spółdzielczej inicjatywy wychowawczej wśród młodzieży zorganizowanej oraz świata pracy.

W wyniku dyskusji ustalono konieczność wzmożenia akcji we wszystkich jej etapach od wychowania szkolnego aż po systematyczną działalność wśród zorganizowanego świata pracy, przy czym podkreślono specjalnie potrzebę wychowania spółdzielczego chłopca pomorskiego. Omówienie wytycznych na okres następnego roku zakończone zostało wyłonieniem specjalnego komitetu organizacyjnego, który zajmie się zwolaniem w styczniu zjazdu wojewódzkiego.

## Program

### Rozgłosni Wawszawskiej

PONIEDZIAŁEK, 30. 12.

6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Gimnastyka poranna. 6.30 Muzyka poranna. 6.57 Sygnał czasu. 7.05 Muzyka. 7.15 Wiadomości poranne. 7.35 Program na dzień bieżący. 8.30 Informacje ogólnopolskie. 8.40 Skrzynka PKC. 8.50 Audycja szkolna. 12.00 Sygnał czasu. 12.05 Audycja dla świetlic robotniczych. 12.40 Utwory for. komp. rosyjsk. w wyk. Mariana Dabrowskiego. 13.00 Muzyka obiadowa. 14—15.00 Przerwa. 15.00 „Rozmowa Janka i Joasi ze stryjem”. 15.20 Portrety działaczy. 15.35 Pieśni Bożego Narodzenia w wyk. Wiktora Bregy. 16.05 Dziennik popoł. 16.30 Utwory Krejslera w wyk. M. Paszkietta. 16.50 Z życia kulturalnego. 17.00 Audycja dla młodzieży. 17.15 Kolędy Polskie. 17.55 „Na Ziemiach Odzyskanych. 18.15 Portrety pisarzy. 18.30 Nauka przy głośniku. 19.00 Audycja dla wsi. 19.15 „Muzyka dla wszystkich”. 20.00 Dziennik wieczorny? 20.25 „Dawna muzyka”. 21.00 Słuchowisko. 21.25 Ciekawostki literackie. 21.35 Pogadanka sportowa. 21.45 Kwadrans prozy: „Lalka” Bol. Prusa. 22.00 Radiowy Uniwersytet Ludowy. 22.15 Audycja rozrywkowa. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika. 23.30 Muzyka na dobranoc. 23.55 Streszczenie ważn. wiadomości dziennika 24.01 Hymn.

WT. REK, 31. 12.

6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Gimnastyka poranna. 6.30 Muzyka poranna. 6.57 Sygnał czasu. 7.05 Muzyka. 7.15 Wiadomości poranne. 7.35 Program na dzień bieżący. 8.30 Informacje ogólnopolskie. 8.40 Skrzynka PKC. 8.50 Audycja szkolna. 12.00 Sygnał czasu. 12.05 Audycja dla świetlic robotniczych. 12.40 Pieśni i piosenki włoskie. 13.00 Muzyka obiadowa. 14.00—15.00 Przerwa. 15.00 Audycja słowno-muzyczna dla dzieci najmłodszych pt. „Dlaczego kotek tak często się myje”. 15.15 Audycja słowno-muzyczna dla dzieci starszych pt. „Kolędy z całej Polski”. 15.40 Recital wioloncz. Kazimierza Wilkomorskiego. 16.05 Dziennik popoł. 16.30 „Gbur i Sztudence”, kaszubska aud. słown.-muz. 16.15 Z życia kulturalnego. 17.00 Audycja dla młodzieży. 17.10 Muzyka rozrywkowa. 17.40 „J naszych przyjaciół”. 18.00 Audycja wojskowa. 18.30 Koncert sylwestrowy. 19.57 Sygnał czasu. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.25 Audycja rozrywkowa. 21.00 Sylwestrowa audycja słowno-muzyczna. 21.25 Audycja rozrywkowa. 22.00 Audycja sylwestrowa. 24.00 W przerwie koncertu przedstawienie Nacz. Dyr. PR ob. W. I. helma Biniga. 2.00 Muzyka taneczna (płyty). 5.00 Hymn.



— Dyżur aptek, od soboty, dnia 28 bm. do soboty, dnia 4 stycznia 1947 r. dyżur pełni apteka „Pod Lwem” ul. Pańska.

— Zmiany pośród duchowieństwa grudziądzkiego. — Z dniem 1.1.1947 r., dotychczasowy wikary przy Farze ks. Wróblewski obejmie administrację parafii katolickiej w Czersku. Na jego miejsce przychodzi ks. wikary Wróbel Wrobel.

Dotychczasowy proboszcz kościoła Panny Marii ks. dyr. Szczerkowski przechodzi do Pełpińska, duszpasterstwo zaś parafii powierzone zostało ks. prob. Sujkowskiemu, jednemu z najstarszych pensjonariuszy (od 5.9.39 do końca wojny) obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie i Dachau. —

Ks. prof. Szarowski proponowany jest jako proboszcz Chośnice, a ks. prob. Józefowicz, jako proboszcz Łubawy.

#### UWAGA ECHISCI!

Wszystkich członków czynnych chóru męskiego „Echo” prosimy o przybycie na lekcję śpiewu dziś w poniedziałek dnia 30. 12. 46 r. o godz. 19.30 w lokalu Ubezpieczalni Społecznej.

Z uwagi na zbliżający się koncert chóru w świetcu udział w dzisiejszej próbie jest obowiązkowy. Zarząd

— Przy Pow. Radzie Związków Zawodowych został utworzony Komitet Wyborczy, w skład którego wchodzi ob. ob.:

Pawłowicz Franciszek, Szalucki Stefan, Sędziński Jan, Laskowski Aleksander i Zawadzki Zygmunt.

Komitet Wyborczy ma za zadanie tworzyć dalsze komórki po zakładach pracy, celem rozszerzenia akcji wyborczej. Rady Zakładowe przystępują gremialnie do tworzenia takich komitetów.

— Dnia 2 stycznia 1947 r. o godz. 11-tej, odbędzie się w Powiatowej Radzie Zw. Zaw. zebranie Komitetu Wyborczego.

Wzywamy wszystkich prezesów Oddziałów Zw. Zaw. oraz przewod. Rady Zakładowej o przybycie. Referat wygłosi przewodniczący Komitetu Wyborczego ob. prezydent Zygmuntowicz. — Pow. Rada Związków Zawodowych.

— Miał być życzeń noworocznych przełożona Gimnazjum Żeńskiego, prof. Kozłikowa złożyła 200.— zł. na akcję pomocy zimowej.

— Przydział soków. W dniach od 30 grudnia 46 r. do 4 stycznia 1947 r. będą wydawane we wszystkich punktach rozdzielczych na karty „D” z m-cia listopada: soki pomidorowe po 3 puszki na kupon Nr 10. Cena jednej puszki 39.— zł.

— W sprawie paczek UNRRA. Zakłady Pracy i osoby pojedyncze, które w czasie od 13. 12. do 18. 12. br. oddały dodatkowy kupon nr. 29 i 30 kart grudniowych I kategorii, zgłaszają się w dniu 30. 12. br. w Wydziale Aprobatacji i Handlu, pokój 105, po odbiór asygnał na paczki UNRRA.

Paczki należy wykupić i pobrać w „Społem” do dnia 31. 12., gdyż magazyny Społem od dnia 30. 12. br. będą zamknięte z powodu spisania rezerwantów.

— Podziękowanie. Za złożone życzenia i życzliwość, okazaną z okazji naszych zaślubin składamy serdeczne podziękowanie: posłowi do KRN tow. Niedziałkowi, red. Nowińskiemu za dostarczenie samochodu, Dyrekcji i pracownikom Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza” nr. 7 oraz wszystkim krewnym i znajomym. — Kazimierzostwo Pawłowscy.

— Przydział gwiazdkowy. Przypominamy, że ci członkowie Grudziądzkiej Spółdzielni Spożywców, którzy dotąd nie odebrali bezpłatnego przydziału gwiazdkowego, mogą to uczynić jeszcze w poniedziałek, dnia 30 bm., w sklepie nr. 2, przy ul. Wybickiego 37.

— Walne zgromadzenie Tow. Ogródków Dzieln. i Kapieli Słonecznej odbędzie się dnia 4. 1. 1947 r. o godz. 17-tej w Resursie Kupieckiej przy ul. Szewskiej. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

## Zakończenie Kursu Czeladniczego

Dnia 19 bm. zakończono pierwszy kurs przygotowawczy do egzaminów czeladniczych, zorganizowany przez Pomorski Instytut Oświaty Zawodowej w Toruniu, przy Publicznej Szkole Doksztalującej Nr. 1, w Grudziądzu.

Instruktorami kursu byli: ob. ob. Jan Willand, Franciszek Tomaszewski, Stanisław Kamiński, Edward Wawrzynkowski, Jan Sułek i Antoni Kamiński. Kursem kierował, kierownik szkoły zawodowej, ob. Szymański.

Zaznaczyć wypada wysoki poziom i tempo pracy, jakie wykazano na kursie. Wszyscy uczestnicy ukończyli kurs z wynikiem dodatnim, a wszyscy którzy w czasie trwania kursu uzupełniali 7 klas złożyli egzamin ukończenia ca'kowiej szkoły powszechnej.

— Wstęp tylko za zaproszeniem. Komitet zabawowy Lidii Obywatelskiej Kobiół komu niekuję, iż na zabawę sylwestrową w dniu 31 bm. w TUR'ze mają wstęp tylko ci, którzy są w posiadaniu zaproszenia.

— 20 szaraków i 2 lisy. Na polowaniu z nagonką, urządzonym przez Klub Łowiecki na terenach Owczarek, padło 20 zajęcy i dwa lisy. Lisi gatunek, wyrządzający w stanie zwierzęcy niebezpieczeństwo dla drobiu znaczne szkody, rozmnaził się w ostatnich latach bardzo.

### Miłe początki, lecz koniec żalony

Dwaj rolnicy z Lisnowa, powiatu Grudziądza, Edward Cetnowski i Teofil Grabkowski odebrali w cukrowni Me'no 400 kg. kukurzy za uprawę buraków cukrowych.

W drodze powrotnej napadła ich ochota opićia korzystnej transakcji, wobec czego Grabkowski zamienił 3 kg kukurzy na wódkę.

Rezultat tego pokrępcenia alkoholem okazał się bardzo smutny w skutkach. Po kilku godzinach zostali obydwa znalezieni nieprzytomni w przydrożnym rowie, między Łasinem, a Lisnowem, obok wywrócony wóz, konte zaś postrzywane z uprzejmy.

I wszystko nie byłoby tak tragiczne, gdyby nie to, że w czasie ich „błogosłennego snu” skradziono im 300 kg. kukurzy, o czym powiadomił miejscową Milicję Obywatelską.

### Na remont kościoła św. Krzyża

Od chwili przejęcia parafii św. Krzyża przez ks. Albina Derdau'a upłynęło zaledwie kilka miesięcy, a zmiany jakie zaistniały w tej świątyni, są naprawdę duże. Prawdą więc jest, że inicjatywa i umiejętność podejmą do ludzi działać może wiele, zwłaszcza kiedy chodzi o piękny i zubożony cel.

Ażeby zdobyć fundusze na pokrycie kilkudziesięciu tysięcznego długu, ciążącego jeszcze w związku z dokonanyrem remontem kościoła, Komitet parafii św. Krzyża urządził dn. 6 stycznia 1947 r. tj. w święto Trzech Króli, w auli Gimnazjum Sobieskiego, o godz. 15.00 piękną Jasełkę dla dzieci i osób starszych, połączone z solowym występem młodej, lecz nadzwyczaj utalentowanej pianistki Irki Gąsiorowskiej oraz Kosianowiczówny.

Po przedstawieniu, o godz. 18-tej, odbędzie się wieczorek towarzyski z tańcami dla tych wszystkich, którzy w miłej i sympatycznej atmosferze pragną spędzić chwilę kilka.

Dnia 27. 12. 46 r., zasnął w Bogu opatrzonzy Sakramentami św. nasz najukochańszy i najdroższy mąż i ojciec śp.

### Włodzimierz Mozolewski

o czym donosi w nieutulonym smutku pożącona

#### ZONA Z SYNEM I CÓRKĄ

Msza święta odbędzie się dnia 30. 12. 46 r. o godz. 8 w kościele farnym.

Ekspozycja zwłok o godz. 15 tego samego dnia z kaplicy cmentarnej koło parku miejskiego.

## Na łundusz wyborezy

Tow. Rończkowski wezwany przez tow. gulewskiego składa na partyjny łundusz borchy kwotę 300 zł i wzywa do dalszego cła łańcucha inż. Roskosza, kier. techn. browaru tow. Górskiego i głównego księgowego tow. Dudzika.

## Tragiczna katastrofa samochodowa

W piątek, dnia 27 bm. miała miejsce pod Chełmżą tragiczna katastrofa samochodowa w której śmiertelnemu wypadkowi uległ konstruktor uprawy tytoniu śp. Mozolewski.

Samochodem Zakładu Uprawy Tytoniu w Grudziądzu jechało kilka osób do Chełmży. — W pewnym momencie — z niewyjaśnionych przyczyn — samochód zaczął staczać się do rowu. — Sledzący przy zwoierce śp. M. widząc niechybną katastrofę utworzył drzwi z zamianrem wyskoczenia. W tym momencie samochód przewrócił się do rowu, miażdżąc swym ciężarem śp. Mozolewskiego. Dwie osoby poniosły dotkliwie obrażenia. —

Szofer, który z katastrofy wyszedł szwanku został aresztowany, co zresztą w takich wypadkach jest na porządku dziennym. — Przyczyny katastrofy ustalą organy bezpieczeństwa, które prowadzą dochodzenia.



W godzinach wieczornych 27. bm. zginął śmiercią tragiczną nasz kochany, serdeczny przyjaciel i kolega  
sp.

## Włodzimierz Mozolewski

Instruktor Uprawy Tytoniu ZUT PMT w Grudziądzu  
o czym zawiadamiają w głębokim smutku i żalu pogrążeni  
Przyjaciele i Koledzy  
Z. U. T.

Grudziądz, dnia 28. XII. 46 r.

Nabożeństwo żałobne za duszę Zmarłego odbędzie się w  
poniedziałek 30. XII. br. o godz. 8 w kościele farnym.  
Pogrzeb o godz. 15 z kaplicy cmentarza katolickiego.

## Grudziądzka Spółdzielnia Spożywców

z odpowiedzialnością udziałami  
w Grudziądzu

zawiadamia, że

w dniu 2 stycznia 1947 r.

będą biura, magazyny i sklepy  
rozdzielcze z powodu inwentury

n i e c z y n n e.

KUPIĘ dobry odbiornik radiowy. Tel. 12-16.

KUPUJĘ skóry, (lisy, tchórze, kuny) itp. Zakup skór, Jan Tracz, Grudziądz, Chełmińska nr. 5.

PROSIĘTA, wysokiej rasy sprzeda — Walentowski, Zawdzka Wola, gm. Łasin, pow. Grudziądz.

SPRZEDAM 1 bryczkę jednokonną, 2 szory i wóz roboczy. Nowawies nr. 44, pow. Grudziądz, Mikołajczyk.

POSZUKUJĘ posady jako gospodini-kucharzka. Zgł. do Adm. „Głosu” pod nr. 432.

POSZUKUJĘ odpowiedniego lokalu na warsztat. Zgł. pod nr. 422, do Adm. „Głosu Pomorza”.

POSZUKUJE starszej kobiety do posług domowych. Zgł. w Urzędzie Skarbowym, pokój nr. 5.

GOSPOTIA SAMODZIELNA umiejąca dobrze gotować, potrzebna od zaraz do pracującego małżeństwa. Zgł. w Adm. „Głosu Pomorza”.

POTRZEBNA uczciwa samodzielna pomoc domowa, lubiąca dzieci. Piekarnia Mniszek powiat Grudziądz.

POTRZEBNY czeladnik krawiecki. Zieliński Sobieskiego 14. [223]

W NIEDZIELE 22 bm. oddalił się z domu syn mój, Stanisław Kraskowski, lat 15. Kto by wiedział o jego pobycie, proszę mnie o tym powiadomić, a osoby przetrzymujące go, pociągnę do odpowiedzialności. Praksa Kraskowska, Michał koło Grudziądza.

ZGUBIŁEM portmonek z obrączką ślubną. Zwrot za wynagrodzeniem, Dam Jan, Staszycza 4.

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty. Krawcowski Tadeusz, św. Wojciecha 24.

UNIEWAŻNIAM kartę żywnościową kat. I. Małnowskiej Franciszek, Skwarczyńskiego 27.

UWAGA! Nabędziemy, względnie zwrócimy konto dostawy części maszyn biurowych jak karetki dług 48 cm. do maszyn piszących wszelkich systemów, oraz maszyny do liczenia i pisania nawet zniszczone i potłamane. Zakład Reperacyjny Maszyn Biurowych, J. Skarbnikiewicz w Bydgoszczy, Przedstawicielstwo w Kwidzynie, Żelazna 1.

## „SPOŁEM“

Zwiazek Gospodarczy Spółdz. R. P.  
ODDZIAŁ W GRUDZIĄDZU

Nasze biura i magazyny z powodu inwentury  
są nieczynne w dniach 2, 3 i 4 stycznia 1947

Hurtownia wyrobów P. M. S. jest nieczynna dnia 2. I. 1947

Towary u nas zakupione w 1946 muszą być odebrane do 31. 12. 1946

Po tym czasie zwracamy pieniądze

Redaguje Kolegium — Sekretariat czynny od godz. 8 — 16-tej. — Redaktor nac. przyjmuje od godz. 11 — 12.

CENY OGŁOSZEŃ: Drobne za wyraz 8 zł., dla poszukujących pracy i rodzin 3 zł., tłusty druk 100% drożej. Zwykle za tekstem 12 zł., za 1 mm jednołamowy, w tekście 20 zł., za 1 mm jednołamowy. Nekrologi 8 zł., za 1 mm jednol. Komunikaty organizacji zawodowych i społ. (w tekście) 2 zł. za wyraz. Za terminowe ogłoszenie nie przyjmujemy odpowiedzialności. Abonent miesięczny 50 zł.

Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. — Artykuły nadesłane a nie zamówione, nie będą honorowane.